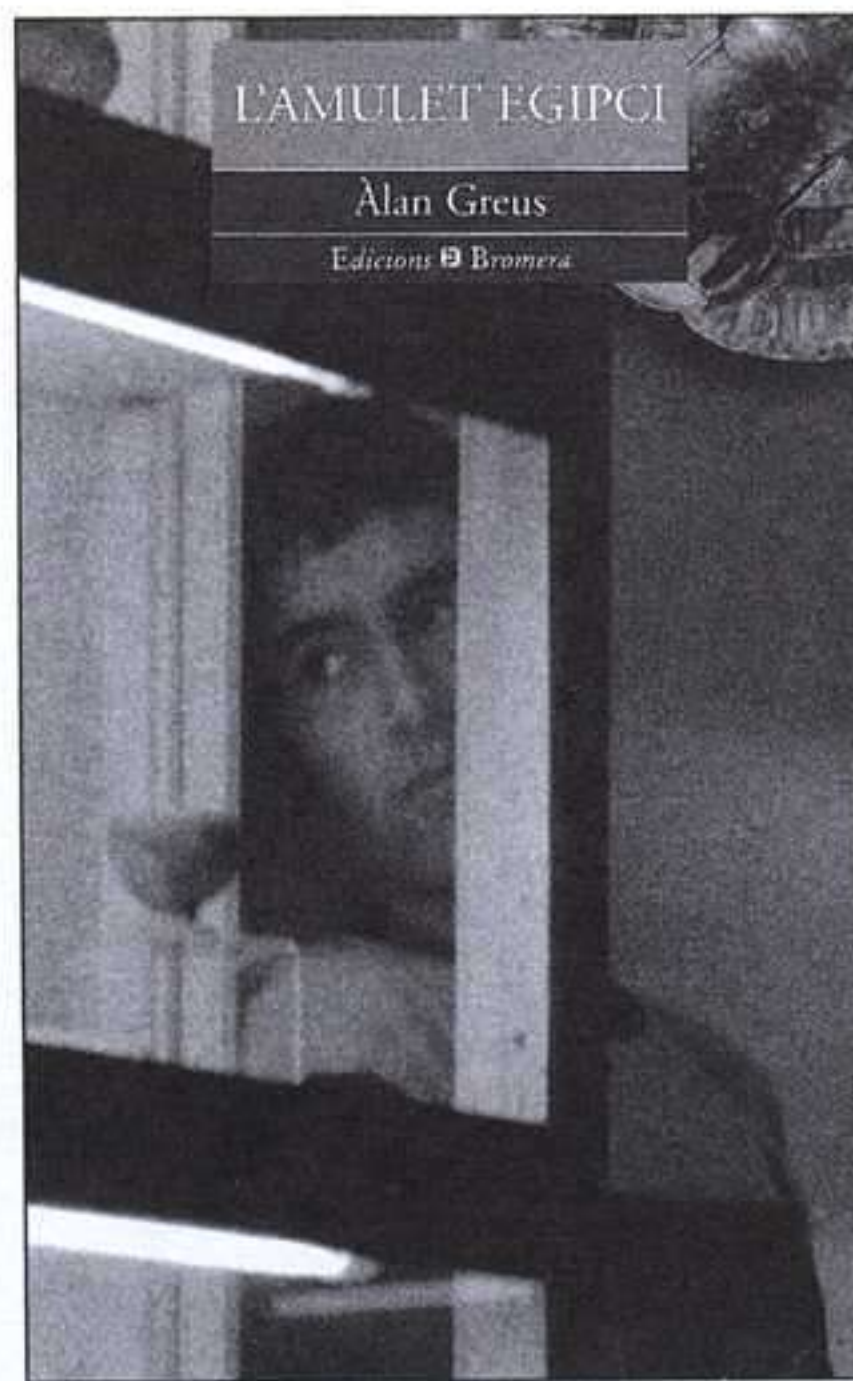

Comunitat Valenciana: prudència i continuïtat

per Josep Antoni Fluixà

La veritat és que resulta difícil definir amb dues paraules el panorama de la producció literària infantil i juvenil a la Comunitat Valenciana durant el període que agrupa el segon semestre de 1996 i els primers sis mesos de 1997. Sobretot, perquè aquest període abasta una etapa complexa, no sols pel que respecta a la diferent situació editorial de les empreses, tant valencianes com estatals, sinó també per l'esperpèntica cojuntura social i política en què vivim, una vegada més, els valencians amb el qüestionament reiterat de la nostra unitat lingüística de la llengua catalana amb Catalunya per part dels sectors més reaccionaris i antivalencianistes de la nostra societat, que, fins i tot, han proposat la incineració pública i inquisitorial de tots els llibres de text en valencià. Però d'alguna manera o d'altra havíem d'intitular l'article, perquè les expectatives generades durant el període anterior, provocades pel canvi polític en la Generalitat Valenciana i ressenyades ja en l'últim panorama d'actualitat publicat en aquesta mateixa revista (CLIJ 86), s'han confirmat en part, ja que, paradoxalment, la mateixa indefinició lingüística i educativa del govern —utilitzada també, no ho hem d'oblidar, pels anteriors dirigents— propicia que les coses continuen, potser per inèrcia, més o menys igual que abans i, per consegüent, la producció literària en valencià continua també endavant, afortunadament, gràcies a

la irrenunciable voluntat de les editorials, dels escriptors i les escriptores, i, sobretot, al compromís cívic del professorat en la recuperació i normalització de la llengua dels valencians i a la fidelitat dels lectors.

Per tant, tot aquest context sociocultural descrit breument obliga a les editorials a actuar amb prudència i a planificar de forma realista la producció bibliogràfica d'acord amb les seues possibilitats econòmiques, sense confiar massa amb les subvencions cada vegada més minses de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. De fet, observem com una de les característiques principals del període analitzat, el fet que les editorials, en general, a penes han arriscat amb noves propostes i que han tractat de consolidar les seues col·leccions amb un augment de títols mode-

radament controlat. Això significa, per exemple, que la producció literària ha sigut en xifres, més o menys, semblant a la de l'any anterior; però, també, que la continuïtat de la literatura infantil i juvenil a la Comunitat Valenciana ha estat garantida i, en aquest sentit, hem d'entendre el terme continuïtat amb una significació exclusivament positiva, ja que demostra la vitalitat del sector editorial en unes condicions adverses.

Signes d'instabilitat

Tot i això, es tracta d'una vitalitat no generalitzada. El retall de les subvencions institucionals i la feblesa intrínseca d'un mercat encara anormal i incipient han fet que, indiscutiblement, la producció de les empreses més petites, o menys consolidades, s'haja vist reduïda, fins i tot, de forma dràstica com en el cas de les editorials Tabarca, Camacuc, Nau Llibres, Marfil, Aguaclara i Derzet i Dagó que no han publicat cap llibre de literatura infantil o juvenil durant el període analitzat. D'altres, com Edelvives, tampoc no han afegit cap títol nou a la sèrie valenciana de la seua col·lecció Ala Delta, tot i que ja n'anuncien de nous per a la tardor de 1997, amb la inclusió d'autors valencians de reconegut prestigi. Una inclusió no sempre fàcil per a les editorials estatals que, a pesar del seu esforç, no semblen consolidar les seues propostes en el mercat valencià. Anaya, per exemple, ha tret dos volums més en la seua

col·lecció El Donyet Verd, però es tracta de dues traduccions del seu fons editorial en castellà: *El far del vent* de Fernando Alonso i *Nadal. El retorn d'Eugènia Mestre* de Pilar Molina Llorente. Bruño, per la seua banda, ha ampliat la sèrie valenciana de la seua col·lecció Altamar amb tres títols traduïts també del seu fons bibliogràfic estatal: *L'enigma de la jove adormida* de Joan Manuel Gisbert, *La teixidora de la mort* de Conxa López Narváez i *Aquest no és el meu zoo* d'Elvira Menéndez. Sens dubte, tant les d'una editorial com les de l'altra, són aportacions interessants, i potser necessàries, perquè ofereixen als lectors infantils i juvenils valencians la possibilitat d'unes bones lectures en la seua llengua, però, en tot cas, no representen cap novetat destacable en el panorama de la producció literària estrictament valenciana i, fins i tot, posen de manifest, almenys, una certa crisi quantitativa d'autors valencians.

De fet, sembla que confidencialment molts assessors i directors literaris es queixen de la mateixa cosa: la manca d'originals autòctons de qualitat. Una manca que no sols afecta a les petites editorials, sinó fins i tot a les més consolidades en el sector. Denes Comercial, per exemple, ha augmentat amb un sol títol la col·lecció Les Nostres Tradicions gràcies a la col·laboració d'una autora exclusiva de la casa, Vicenta Ferrer Escrivà, que ha publicat el llibre d'endevinalles *Veges si ho endevines*, i ha ampliat

la seua col·lecció infantil més representativa, Contes de Tots, amb tres obres, una de les quals és la reedició del conte *Cocodril Col·libre* de Jordi Garcia Vilar, editat anteriorment a Edicions de la Guerra, i les altres dues, *El tio Rajola* i *Estiu a l'Albufera*, són de l'escriptor valencià Albert Hernández i Xulvi que no és, precisament, un autor que haja destacat fins ara en el camp de la literatura infantil.

Tampoc l'editorial valenciana Voramar, a pesar de pertànyer al grup Santillana, sembla tenir massa fàcil la captació de noves obres d'autors valencians de qualitat, ja que durant aquest últim període només ha publicat quatre obres, tres de les quals són traduccions, i la quarta és, de nou, una altra reedició: en aquest cas, de l'obra de Ferran Cremades i Arlandis titulada *Vaixell de neu*, que s'havia publicat feia anys en la desapareguda editorial Gregal Llibres. No obstant això, els responsables d'aquesta col·lecció Alfaguara de Voramar, que han treballat tan bé en els últims anys oferint-nos una magnífica selecció de títols, anuncien ja l'aparició de diverses obres d'autors coneguts com Mercé Viana, Marc Vicent Adell, Joan Pla, Pepa Guardiola, Ximo Beltran i Manuel Joan i Arinyó; la qual cosa ens fa pensar que la crisi d'autors valencians de que parlàvem potser siga només transitoria, ja que hi ha escriptors i escriptores que escriuen dignament en valencià, però que, potser, són cada vegada més exigents a l'hora d'oferir les seues obres a unes editorials o altres.

Vitalitat i renovació editorial

Actualment, la major part de la literatura infantil i juvenil valenciana s'edite en aquelles empreses editorials més representatives i destacades de la Comunitat Valenciana i que a pesar de les

ROBERT AMORAGA, LES PERIPÈCIES D'UN GRA DE CAFÈ, EDICIONS DEL BULLENT, 1996.

dificultats ressenyades, continuen publicant amb vitalitat decidida com és el cas d'Edicions del Bullent, que ha augmentat amb nous títols totes les seues col·leccions. Edicions Bromera i Tàndem Edicions que, fins i tot, s'han atrevit a renovar els seus catàlegs amb noves col·leccions en una època no excessivament favorable a l'aventura. En aquest sentit, probablement, dos dels fets més importants i esperançadors d'aquest període són, d'una banda, la creació de la nova col·lecció La Mar amb cinc títols destinats als lectors més menuts, coeditada precisament per les dues últimes editorials que participen en el projecte estatal d'Editors Associats, i, de l'altra, la nova col·lecció La Moto de Tàndem Edicions que s'ha inaugurat amb quatre llibres publicats simultàniament per Edicions La Magrana de Barcelona.

En aquest panorama s'ha de ressenyar també l'esforç de consolidació de les col·leccions ja existents com un factor tan important i necessari com el de la creació de noves propostes i, en aquest aspecte, és de justícia destacar el paper capdavanter d'Edicions Bromera que, dia a dia, afirma la seua presència en el mercat

valencià amb l'edició de més de vint obres de literatura infantil i juvenil durant el període analitzat, i que han servit per a enfortir notablement les col·leccions El Micalet Galàctic, Micalet Teatre i Espurna. Tot un exemple abellidor que, potser, ha fet que d'altres editorials s'hagen animat a entrar i participar en el món de l'edició infantil i juvenil valencià. Aquest és el cas, per exemple, de l'editorial Germania que ha creat una nova col·lecció infantil titulada Món de Paper amb dos títols: *Bernat i els seus amics*, de Manel Alonso, i *El gos que no sabia lladrar*, de G. Rodari, i *L'aneguet lleig* de H. C. Andersen, aquestes dues obres en un sol volum.

L'editorial Edebé-Marjal, per la seua banda, s'ha decidit a competir a la Comunitat Valenciana amb la creació de la sèrie valenciana de la col·lecció Tucán i ha publicat ja sis llibres, dos dels quals són d'autor valencià, mentre que els altres quatre responen a la pràctica generalitzada per aquests tipus d'editorials no valencianes de traduir autors del seu fons editorial estatal. El resultat esdevé una col·lecció atractiva per al lector i equilibrada, amb textos originals com els d'Enric Lluch i Jaume Miquel Peidró, que poden aportar molt a la literatura infantil del País Valencià, i amb bones traduccions com les de les obres següents: *¡Ui, quina por!* de Ricardo Alcántara, *L'espill del futur* de Jordi Sierra i Fabra, *L'holandès sense esforç* de Marie-Aude Murail i *Estimadíssim pare* de Juan Clemente Gómez.

També, des d'aquesta perspectiva de renovació, hem de ressenyar i animar, com és lògic, la creació d'una nova editorial valenciana que s'ha donat a conèixer, amb bon peu, en el món de l'edició infantil i juvenil valencià amb dues obres que inauguren dues col·leccions diferents. Ens estem referint a Edicions La

Xara que ha publicat *Contes de les coses que pengen del cel* del prolífic escriptor Enric Lluch en la col·lecció infantil Cavall Bernat i la novel·la juvenil *Marta i el segrest de Cèsar* de Víctor Peris, en la col·lecció El Dau.

I, finalment, no podem concloure aquest panorama sobre la situació editorial sense comentar, encara que siga breument, el treball que realitza durant els últims anys l'editorial Tres i Quatre per tal d'acostar els clàssics a la lectura dels més joves a través de la seua col·lecció titulada, precisament, Llibres Clau i que inclou adaptacions i seleccions de versions actualitzades de les obres més representatives de la literatura universal. Concretament, durant l'últim període analitzat s'hi han publicat les obres següents: *L'Atlàntida* de Jacint Verdaguer, amb adaptació d'Aurora Díaz Plaja i Rosa Giner, *La senyoreta de Scudéry* d'E. T. A. Hoffmann, *Romeo i Julieta* de William Shakespeare i en un sol volum les novel·les medievals anònimes *Història de Jacob Xabalín* i *La filla de l'emperador Contastí*. A més, aquesta editorial ha ampliat la seua col·lecció El Grill, destinada a un públic lector adolescent, amb dues noves obres: *Europa, Europa* de Sally Perel i *Extra, extra* que recull les narracions guanyadores de l'XI edició del Premi El Gos i la Tortuga, convocat per l'Ajuntament de Benidorm, i que han sigut escrites per estudiants valencians d'Educació Secundària i Batxillerat.

Els autors i les seues obres

Però, sens dubte, des d'un punt de vista estrictament literari el que ens interessa és comentar i ressenyar la producció escrita dels diferents autors, així com les característiques principals de les obres publicades. En aquest sentit, potser, convé assenyalar, en primer lloc, que durant aquest

període estudiat s'hi han publicat poques obres destinades als lectors més menuts. Pràcticament, només ens hi trobem amb dues excepcions: d'una banda, el conte *La Caputxeta Negra* de Carles Cano, il·lustrat per Paco Giménez i publicat per Edicions del Bullent en la col·lecció Cavallet de Mar, en el qual l'autor realitza una insòlita i atrevida recreació del conte de la Caputxeta, però ambientant-ne la història a Àfrica i canviant el protagonisme del llop pel d'un elefant; i, de l'altra, tenim, afortunadament, els cinc títols de la nova col·lecció La Mar, ja esmentada anteriorment, i entre els quals es troba l'obra de Josep Gregori, *Un pare despistat*: una història divertida que relata les peripècies que realitza Teresa, la protagonista, perquè el seu pare se'n recorde del dia del seu aniversari i que es troba magníficament complementada amb les il·lustracions de Rosa Anna Crespo i Enric Soler. Aquesta obra inaugura, a més, una iniciativa estatal que, sota el nom col·lectiu d'Editors Associats, agrupa sis empreses diferents de la Comunitat Valenciana, Catalunya, País Basc, Astúries i Galícia per tal d'aconseguir una major difusió per a les seues obres i un abaratiment dels costos tan summament importants en aquest tipus d'obres necessàriament il·lustrades i impreses a color. Per això, les obres aparegudes fins ara —a més de la de Gregori, hem de ressenyar *Somiatruïtes* de Juan Cruz Iguerabide, *Clip ha desaparegut* de Mercè Escardó i Bas, *La bicicleta de Lolo* de Carlos Casares i *Per què?* de Gabriela Keselman— pertanyen a escriptors i il·lustradors representatius de totes les literatures de l'Estat espanyol.

Una mica més abundants són, pel contrari, les obres destinades a un públic lector més estrictament infantil —entre els 8 i els 11 anys—, que domina ja sense

dificultats els mecanismes de la lectura. Tot i que, potser, hi ha una certa crisi de literatura infantil a la Comunitat Valenciana compensada, en part, per un augment considerable de la producció juvenil en els últims anys per raons comercials, sens dubte. D'autors nous, per exemple, n'han aparegut pocs: Manel Alonso, ja esmentat anteriorment en referir-nos a l'activitat editorial de Germania, Jaume Miquel Peidró, que ha publicat en Edebé el llibre *La cova del roder*, i Vicent Palatsí, un escriptor de Castelló de la Plana que ha publicat en la col·lecció La Bicicleta Groga de Tàndem Edicions un recull de quinze històries titulat *Olaia es desmaia i altres contes*, on es narren distintes anècdotes breus sobre les aficions, els somnis i les manies que tenen els diversos protagonistes, tots ells xiquets i xiquetes. Sens dubte, es tracta d'un llibre que presagia un autor de qualitat.

Però, en general, com va succeir ja durant el període anterior, les editorials han continuat confiant més en els autors coneguts i, en aquest sentit, una vegada més, hem de destacar la presència de Mercè Viana que ha publicat *El misteri de l'andana* en la col·lecció Estrella de Mar d'Edicions del Bullent i Enric Lluç que ha publicat tres obres molt interessants, escrites amb el seu estil característic, sempre humorístic i amé. Ja hem mencionat anteriorment l'obra amb la qual va guanyar el Premi Joan Amades 1996, *Contes de les coses que pengen del cel*, i que encetava una nova col·lecció d'Edicions La Xara, però, a més, Enric Lluç també ha estat elegit per inaugurar la sèrie valenciana de la col·lecció Tucán d'Edebé-Marjal amb l'obra *Eugeni: un geni mal geni*. Tot un detall que, unit a la concessió del Premi Vicent Silvestre de narrativa infantil 1996 amb l'obra *L'àngel Propulsat i el dimoni Emplomat*, que

ha sigut publicada en la col·lecció El Micalet Galàctic de Bromera, el confirma com un dels autors més actiu i sol·licitat de l'actual panorama de la literatura infantil valenciana.

Afortunadament, l'exemple de Mercè Viana i d'Enric Lluç ha estat seguit per Vicent Marçà, un autor nascut també com Vicent Palatsí a Castelló de la Plana i que s'ha donat a conèixer d'una forma bastant prolífica durant els últims dos anys, tant amb obres infantils com juvenils. Concretament, ha publicat en Bromera el llibre *Jordi Túrmitx, aprenent de pirata*, potser un dels llibres infantils més interessants del període, i en Edicions del Bullent l'obra *Massa casualitats*, a més d'una novel·la juvenil titulada *Han segrestat l'entrenador* en la col·lecció Esplai de la mateixa editorial. Finalment, en aquest mateix apartat d'autors infantils amb obra publicada, hem de ressenyar l'obra *Eros, un heroi especial* de Carles Recio, editada en la col·lecció El Micalet Galàctic i que narra una nova aventura del popular personatge de còmic Pumbi, creat per l'il·lustrador valencià Josep Sanchis. Amb aquesta obra l'autor pretén, a més, motivar en els lectors l'amistat i la solidaritat amb els xiquets i les xiquetes que es troben afectats per la síndrome de Down.

Auge de la narrativa juvenil

Tot i la presència de tots aquests autors de literatura infantil, com ja hem apuntat, el nombre d'autors i d'obres escrites per a joves és bastant més nombrós. Per exemple, Tàndem ha inaugurat nova col·lecció de narrativa juvenil, La Moto, amb quatre títols, el primer dels quals, *Solidaritat*, és una obra d'un nou autor jove nascut a València l'any 1962, Vicent Navarro. En aquesta novel·la l'autor narra les aventures de Sara, una jove de 17 anys que pren la decisió de viatjar a Algèria, un país que en l'any 2014 ha esdevingut molt perillós per als estrangers, però ella ho fa per amistat amb Salima, una dona àrab que desapareix misteriosament. També en Tàndem, però en la col·lecció La Bicicleta Negra ha aparegut l'obra de Jaume Miquel i Peidró titulada *Na Pietat*, una obra interessant amb un argument d'intriga al voltant d'uns papers que aconseguixen atraure l'atenció de la professora més odiosa de l'escola. L'autor s'estrena com a escriptor amb aquesta obra, i amb la narració infantil esmentada anteriorment, i això es nota un poc en alguns aspectes estilístics i de coherència argumental, però, sens dubte, es mostra com un autor seriós a tenir en compte en obres futures.

Probablement, com passa també amb Vicent Peris que amb *Marta i el segrest de Cèsar*, publicada per Edicions la Xara, ha escrit una primera obra correcta que permet albirar treballs més ambiciosos per part de l'autor. Un altre autor nou és Àlan Greus que, amb la seua obra *L'amulet egipci*, va guanyar el primer Premi Bancaixa de narrativa juvenil. Amb aquesta novel·la, publicada per Bromera dins la col·lecció Espurna, l'autor aconsegueix escriure una narració àgil i apassionant dins l'estil de la millor narrativa universal d'aventura i de misteri. Un estil que és emprat també freqüentment per Joan Pla —probablement, l'escriptor més veterà i prolífic de la nostra literatura juvenil actual—, que ha publicat *L'illa del faraó*, també en la mateixa col·lecció que l'obra anterior, ja que restà finalista en la convocatòria del Premi Bancaixa. L'obra de Joan Pla és, potser, una de les millors de l'autor i parteix d'un succés ben tràgic i, desgraciadament, d'actualitat en la societat contemporània: Eduard, un estudiant de 3er de BUP, és víctima innocent d'un atemptat terrorista en iniciar el seu viatge de fi de curs a Madrid. A partir d'aquest fet, la novel·la desenvolupa la narració de les greus conseqüències patides pel protagonista i els esforços per refer una vida colpejada absurdament. Publicades també per Bromera, però en la sèrie blava de la col·lecció El Micalet Galàctic, trobem dues obres molt ben narrades i entretingudes, aptes, sobretot, per a potenciar el plaer de llegir dels menys proclius a la lectura. Es tracta de les obres *Alex & Cia. Detectius* de Jesús Cortés, sens dubte la millor i més reeixida de les seues obres, i *Invasió* de Josep Gregori, en la qual, el seu protagonista, Àlex, per ser massa curiós, es fica en un embolic inesperat: descobreix que uns terrorífics extraterres-

tres planegen envair el nostre planeta. Finalment, d'Edicions del Bullent hem de destacar la bona marxa de la seua col·lecció Espurai, dedicada a la narrativa juvenil. Hem mencionat ja anteriorment l'obra de Vicent Marçà *Han segrestat l'entrenador*, però hauríem de ressenyar la reedició de *Les ales d'Àngel Vidal* de Joan M. Monjo i, sobretot, la publicació de la novel·la guanyadora del Premi Enric Valor de 1996, *Crònica de Cissa* de Roland Sierra. Precisament, aquest autor nascut a Alemanya, però resident a Sitges, fou també el guardonat amb el Premi Carmesina de narrativa infantil 1996 per l'obra *Les peripècies d'un gra de cafè*, publicada en la mateixa editorial en la col·lecció Els Llibres del Gat en la Lluna. Aquest fet demostra, una vegada més, que la normalitat i unitat literària i lingüística funciona bastant bé entre els autors catalans i valencians, a pesar de les dificultats que determinats grups s'entesten en crear. De fet, no és difícil que els autors catalans publiquen en les editorials valencianes. Des de fa ja alguns anys, molts autors inèdits han provat sort i han publicat les seues primeres obres a València, però ara s'observa un fet important: també els autors catalans coneguts publiquen a la Comunitat Valenciana i això, tal vegada, vol dir que les editorials valencianes ofereixen ja perspectives favorables de difusió generalitzada de l'obra. En aquest sentit, hem de destacar la publicació de les obres *Un lloro de pel·lícula* de Joaquim Carbó i *L'home del jaguar blanc* de Xavier Vermetta en Tàndem, així com l'edició de l'obra *Lara, quin nom!* de Glòria Llobet a Bromera i la reedició en la mateixa col·lecció Espurna de la novel·la *Amors maleïts* de Jordi Mata, autor jove de reconegut prestigi i guanyador de l'últim Premi Sant Jordi de novel·la. Menció a part,

potser, mereixeria l'edició del llibre *La vall dels Nabius*, publicat també per Bromera en la col·lecció Espurna i que recull les narracions escrites, després d'un cap de setmana de convivència inoblidable a les Valls d'Àneu, per onze dels escriptors més representatius de la literatura infantil i juvenil en català: Pep Albanell, Mercè Canela, Joaquim Carbó, Teresa Duran, Josep Antoni Fluixà, Josep Franco, Àngels Gardella, Gabriel Janer Manila, Andreu Sotorra i Josep Vallverdú.

Però no únicament publiquen els autors catalans en les editorials valencianes, sinó també els autors valencians en les editorials catalanes. Vicent Pardo, per exemple, que havia guanyat el premi Ramon Muntaner 1995 de narrativa juvenil, ha vist publicada la seua novel·la *Somnien les flors del camp amb cossiols?* en la col·lecció L'Odissea de l'editorial Empúries. Es tracta d'una obra sorprenent, escrita amb ironia, que destaca, sobretot, per la seua desbordant imaginació argumental. A més, Manuel Joan i Arinyó acaba de publicar també una altra novel·la juvenil sobre el món del motociclisme en la col·lecció jove de l'editorial Columna i titulada *Linda i Roger*.

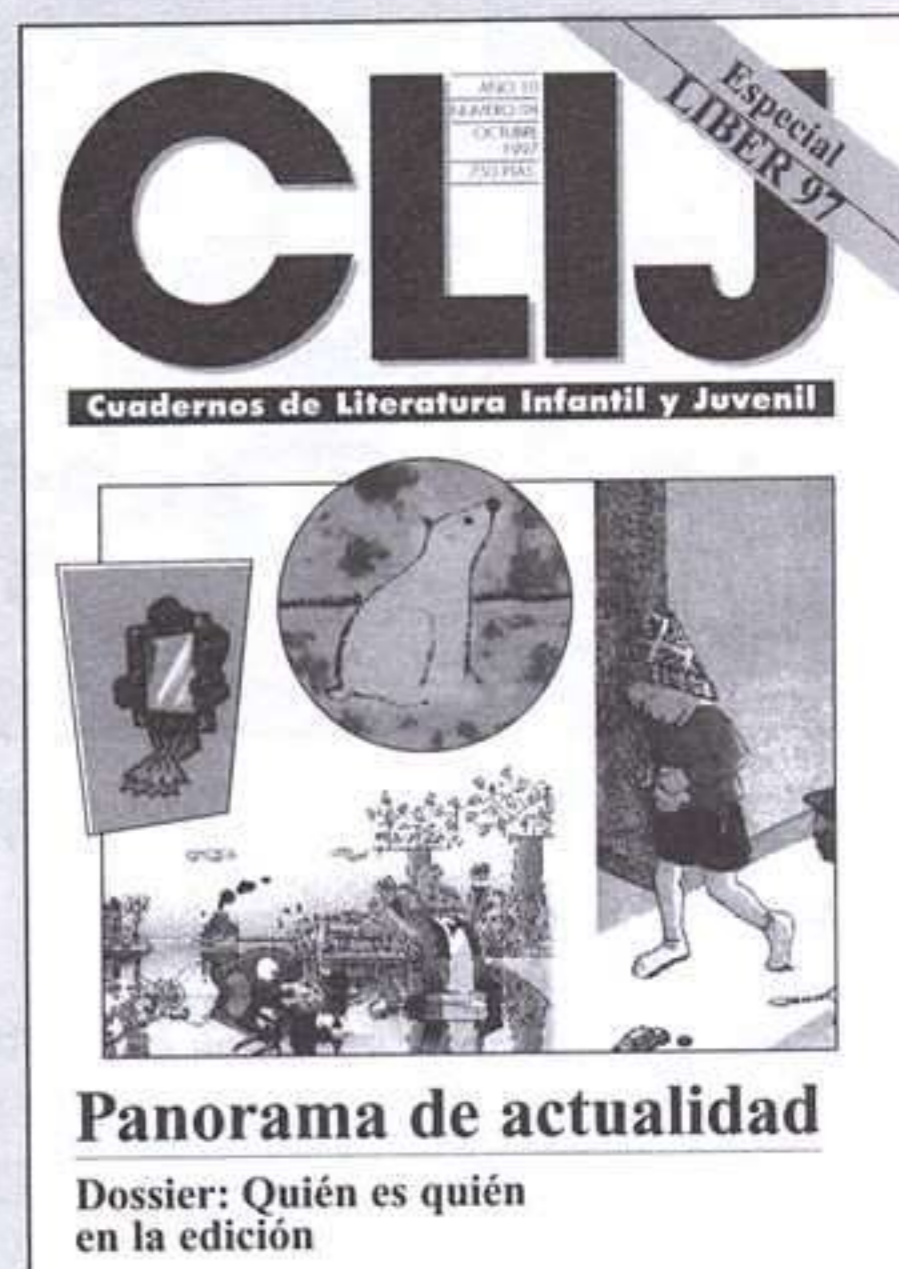
Les traduccions

D'altra banda, no podem deixar sense esmentar en aquest panorama les nombroses i acurades traduccions que s'han publicat durant el període analitzat, sobretot perquè aquest és un fet significatiu de la normalització literària i editorial existent a la Comunitat Valenciana. De Voramar, per exemple, hem de destacar la publicació encertada d'obres com *Els seus millors amics* de Rachel Anderson, *Momo* de Michael Ende i *El vampiret canvia de casa* d'Angela Sommer-Bondenburg. Precisament, d'aquesta mateixa autora, una de les

CLIJ

Cuadernos de Literatura Infantil y Juvenil

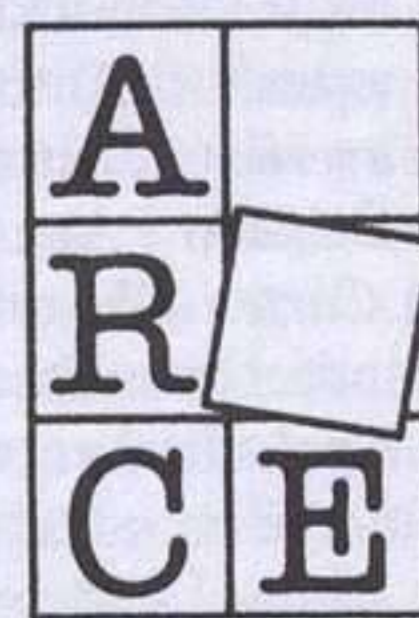
en el
LIBER'97
(8-12 octubre)

Panorama de actualidad

Dossier: Quién es quién en la edición

ven a
visitarnos
al stand
de

(Asociación de
**Revistas
Culturales**)

stand 3284-A

**Parque Ferial
Juan Carlos I.
Madrid**

ENRIC SOLBES, MERLI I EL JOVE ARTÚS, BROMERA, 1997.

més importants de la literatura alemanya, Bromera ha editat un altre llibre, *Històries de por*. Del francès, Tàndem ha traduït *Carles és un mentider* de Jean-Paul Nozière per a la col·lecció La Bicicleta Groga i, de l'anglès, hem de valorar positivament la traducció realitzada per Josep Franco de l'obra *Claubanc* de Jack London per a la col·lecció A la Lluna de València de Bromera. Però, en aquest camp de la traducció, sens dubte, s'ha de ressenyar el gran nombre d'obres d'origen gallec que s'hi han publicat. En Edicions Bromera podem llegir les titulades *Geganet, ¿on estàs?* d'Antón Cortizas, *Panxaverda i el drac Atxim* de Xan Babarro i Ana M. Fernández i *Cartes d'hivern* d'Agustín Fernández Paz. Un autor ja conegut pels lectors valencians i que també ha editat un altre llibre, *Xiques*, a la col·lecció La Moto de Tàndem Edicions, col·lecció en la qual podem llegir, a més, la novel·la juvenil *Natàlia* de l'escriptora gallega María Victoria Moreno.

El teatre

Finalment, no convé oblidar-nos tampoc que, per sort, el gènere narratiu, encara que és majoritàriament utilitzat pels escriptors de literatura infantil i juvenil, no és l'únic. És cert que el gènere poètic és inexistent, però, almenys, durant els últims anys el

teatre infantil ha estat sempre present, gràcies sobretot a la iniciativa de la col·lecció Micalet Teatre d'Edicions Bromera, que no ha parat de publicar títols des del seu començament l'any 1995. Concretament, durant el període analitzat, s'hi han editat dos títols francament interessants: *Els viatges de Marco Polo* de Pasqual Alapont i *Merli i el jove Artús* de Carles Pons. Amb la primera d'aquestes dues obres, el seu autor, conegut anteriorment com a narrador juvenil, s'estrena brillantment com a autor teatral amb una obra que recrea lliurement els viatges del famós mercader venecià. Es tracta, indubtablement, d'un text amb una qualitat literària palpable i on es demostra que l'autor utilitza els recursos del gènere dramàtic amb experiència. No debades, aquesta és la primera obra de teatre que publica, però no la primera que ha escrit o dirigit. La segona obra esmentada narra les aventures que succeeixen al jove Artús abans de proclamar-se rei i, per tant, es tracta d'una altra recreació, però en aquest cas de la famosa llegenda artúrica. El seu autor, Carles Pons, és actor i coneix bé el món del teatre per dins, per això, potser, ha escrit una peça teatral interessant de lectura fàcil, però que, al mateix temps, ofereix moltes possibilitats reals per a una escenificació atractiva.

Les institucions i els premis

De fet, tant una obra com l'altra s'han publicat paral·lelament a la seua representació pública en la Sala Escalante de la Diputació de València i, gràcies a un conveni de col·laboració amb aquesta institució pública, Edicions Bromera edita els textos que s'elaboren específicament per a la programació d'aquest centre teatral valencià que, indubtablement, és, i ha sigut, un autèntic

capdavanter del teatre infantil a la Comunitat Valenciana. Evidentment, aquesta col·laboració entre una institució pública i una empresa editorial resulta molt positiva, sobretot, perquè potencia la creació d'una autèntica literatura dramàtica i perquè la consolida amb la publicació dels textos. Una col·laboració que, afortunadament, també es dona en altres aspectes com, per exemple, en la convocatòria de premis literaris patrocinats i organitzats conjuntament per empreses editorials i institucions públiques o privades. En aquest sentit, hem de ressaltar la consolidació del Premi de narrativa juvenil Enric Valor, organitzat per l'Ajuntament de Picanya i Edicions del Bullent, editorial que també convoca el Premi Carmesina de narrativa infantil amb la participació de la Mancomunitat de Municipis de la Safor; i, sobretot, hem de destacar, durant aquest període, la creació del Premi Bancaixa de literatura juvenil i el Premi Vicent Silvestre de narrativa infantil convocats per Bromera dins el marc general dels Premis Literaris Ciutat d'Alzira, organitzats i patrocinats per l'ajuntament d'aquesta ciutat en col·laboració amb la Fundació Bancaixa, la Universitat de València i l'editorial convocant.

Més modest, potser, resulta el Premi de narrativa infantil Empar de Lanuza, però no per això hem de deixar d'admirar l'esforç que realitza tots els anys l'Institut Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Meliana en convocar-lo i, sobretot, en publicar cada any l'obra guanyadora amb il·lustracions a color i una edició molt acurada. Un bon exemple d'això mateix és la publicació de l'obra que aconseguí el guardó de la cinquena convocatòria, *Els animals agraiats* de Llorenç Giménez, conegut contacontes oral valencià. Dignes de ressaltar són també, sens dubte, els Premis

Samaruc de literatura infantil i juvenil organitzats per l'Associació de Bibliotecaris Valencians per tal de guardonar les millors obres publicades cada any. Es tracta d'un trofeu honorífic que, en l'última convocatòria, corresponent a l'any 1996, recaigué en els escriptors Maria Jesús Bolta, pel seu llibre *Vull jugar!*, editat per Cruïlla, i en Vicent Pascual per la seua novel·la juvenil *L'enigma del medalló*, publicada en Edicions Bromera.

Per contra, els premis de narrativa infantil Soler i Godes i de poesia infantil Maria Mulet, convocats per la Diputació de València, tenen molta menys sort i no arriben a consolidar-se, sobretot pel seu baix prestigi literari. Un fet que, probablement, demostra que la política cultural de les institucions no necessàriament hauria de tenir com a objectiu la creació d'activitats culturals pròpies, sinó que, tal vegada, fóra més convenient la col·laboració amb les iniciatives culturals de la societat per tal de potenciar-les i donar-les a conèixer convenientment.

En aquest sentit, per exemple, no és massa important que la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència deixi d'editar obres en la seua col·lecció Biblioteca Infantil, sinó que no siga capaç de donar un impuls institucional pel llibre i pel llibre en valencià en especial, junt amb els sectors implicats: autors, il·lustradors, treballadors d'arts gràfiques, editors, llibrers, bibliotecaris, distribuïdors i lectors. Precisament, això és el que es reclama en el pròleg a l'edició del *Catàleg de llibre de text i literari d'edicions valencianes, 1993-1996*, publicat per l'Associació d'Editors del País Valencià. Però, mentrestant això no arriba, almenys a la Comunitat Valenciana, els editors i els escriptors aprofiten qualsevol oportunitat per continuar la producció de literatura infantil i juvenil. Amb prudència, naturalment. ■